C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-148/24 Judecătoria Soroca sediul Central
1-23180825-03-21rji-15022024 Judecător Gh.Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii
28 martie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 25.01.2024, prin care a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul **Lisnic Iulian** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 25.01.2024, a fost admisă plângerea condamnatului Lisnic Iulian împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Lisnic Iulian a fost deținut în perioada 14.08.2023-22.01.2024, în Penitenciarul nr.6 Soroca, 161 zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Lisnic Iulian, cu 32 zile, pentru perioada de 160 zile, în care s-a aflat în detenție, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 1 zile, calculate în condițiile art.473[4] alin.(4) CPP, care nu pot fi reduse, instanța de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 5 ani 2 luni închisoare, stabilit lui Lisnic Iulian, prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 23.09.2021, s-a redus cu 32 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473[4] alin.(3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară urma să informeze instanța de judecată despre executarea încheierii.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, fiind solicitată casarea ei ca fiind neîntemeiată, motivându-se că instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 CEDO în cazul lui Lisnic Iulian.

În acest sens recurentul a menționat, că la examinarea pretențiilor invocate de Lisnic Iulian, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care este deținut condamnatul, or, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condițiile care sunt asigurate lui Lisnic Iulian pe parcursul deținerii în instituția respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreținere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condițiile de detenție ca inumane sau degradante.

Invocă recurentul, că norma de spațiu cu care a fost asigurat Lisnic Iulian corespunde standardelor statuate, condițiile materiale de detenție fiind satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO.

Menționează recurentul, că pe parcursul deținerii în Penitenciarul nr.6 Soroca, Lisnic Iulian, nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului în care s-a deținut, cu referire la neconformitatea condițiilor de detenție.

Consideră, că pe perioada detenției, condamnatul Lisnic Iulian nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenției, iar instanța la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

În viziunea recurentului, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

Referință la caz a depus avocatul Vitalii Cebotari în interesele condamnatului Lisnic Iulian, pledând pentru respingerea recursului ca fiind nefondat.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părţilor la proces*.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Lisnic Iulian împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CtEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Colegiul penal apreciază, că judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a constatat deținerea lui Lisnic Iulian în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO, în Penitenciarul nr.6 Soroca în perioada 14.08.2023-22.01.2024.

În plângerea depusă cât și în cadrul judecării plângerii, condamnatul Lisnic Iulian a invocat că suprafața ce revine fiecărui condamnat nu este respectată, în celule umiditatea este ridicată, sunt insecte parazitare, calitatea și cantitatea hranei nu este corespunzătoare, accesul la servicii medicale este limitat, la fel accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale nu este respectat.

Potrivit raportului prezentat de către administrația instituțiilor penitenciare, condamnatul Lisnic Iulian, în Penitenciarul nr.6 Soroca: -în perioada 16.08.2021 până la 22.01.2024 se deține în sectorul nr.11, secția nr.1, care are o suprafață de 27,52 m^2 şi se deţin 7 condamnați.

Secțiile sunt dotate cu pat; saltea; lenjerie de pat se distribuie la solicitarea deținutului; noptieră; scaun etc. Iluminarea naturală prin intermediul geamurilor și iluminarea artificială prin intermediul becurilor tip incadescență, ventilarea este naturală cu ajutorul geamurilor. Blocul sanitar este comun și separat de suprafața locativă care este dotat cu vecee de tip turcesc. Într-o altă încăpere sunt lavoare, unde deținuții au acces nelimitat pentru a se spăla pe mîini, dinți, etc. Penitenciarul

nr. 6-Soroca posedă o încăpere special amenajată unde se află 2 mașini de spălat haine cu capacitatea de 60 kg și respectiv 20 kg, de asemenea în încăpere se află și o centrifugă pentru a usca hainele mai repede iar o mașină de spălat este dotată cu o centrifugă. Totodată în încăperea dată se află și o mașină de cusut hainele în caz că hainele sunt deteriorate sau pentru a coase lenjeriile care s-au rupt. Lunar spălătoria este asigurată cu detergent de către Administrația Penitenciarului. Spații pentru uscarea hainelor se află în incinta zonelor locative în aer liber. Deținuții se îmbăiesc cu apă caldă cel puțin odată la 7 zile conform statutului executării pedepsei de către condamnați. Băile/dușurile sunt centralizate și se află în fiecare zonă locativă. Conform unui grafic prestabilit deținuții au acces la baie. În ziua în care deținuții se îmbăiesc, apa se încălzește cu ajutorul cazangeriei centrale sau bateriilor solare amplasate pe acoperiș. În fiecare an, băile se împrospătează cu lapte de var. Deținuții au acces la apă potabilă permanent. Fiecare sector al Penitenciarului nr. 6-Soroca este dotat cu lavoar care are acces la apă potabilă, de asemenea menționăm că în cazuri de deteriorări la apeductul orășenesc sau apeductul ce aparține instituției, imediat de către serviciul corespunzător se întreprind măsuri pentru înlăturarea problemei în cauză. Alimentarea deținuților este asigurată cu hrană caldă de 3 ori pe zi, la ore prestabilite, gratuit. Alimentarea deținuților se face din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor minime stabilite de guvern (HG nr.609 din 29.05.2006). Hrana este verificată în permanență de către medicul instituției, ofițerul de serviciu și șeful cantinei, cu ulterioara notare a rezultatelor în registru de evidență a controlului asupra calității de pregătire a hranei. Penitenciarul este alcătuit din 2 zone locative unde își ispășesc pedeapsa deținuții, fiecare zonă locativă dispune de un teren unde deținuții au posibilitatea de a se plimba de la deșteptare până la stingere (cu respectarea programului zilei). În fiecare an, Penitenciarul nr.6 Soroca încheie un contract cu o firmă specializată privind prestarea serviciilor de dezinsecție și deratizare.

Având în vedere informațiile prezentate, efectuând calculul corespunzător al spațiului de detenție ce revenea condamnatului Lisnic Iulian – suprafața totală a secției în raport la numărul condamnaților ce se dețineau în ea, Colegiul penal constată, că în privința condamnatului Lisnic Iulian pe parcursul detenției în Penitenciarul nr.6 Soroca, nu i-a fost asigurat spațiul personal minim acceptabil de 4 m^2.

Mai mult ca atât, cât vizează descrierea condițiilor concrete ale spațiului de detenție, autorul raportului prezintă informație de ordin general, nefiind descrisă la concret situația privitor la prezența insectelor, prezența mucegaiului și a mirosului insuportabil în celulele în care a fost deținut Lisnic Iulian.

Aceste circumstanțe dau temei de a admite pretențiile condamnatului și de a considera că spațiul de detenție care îi revenea lui Lisnic Iulian în perioada vizată supra contravine celui prevăzut și garantat prin Statutul executării pedepsei de

către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.583 din 26.05.2006, care indică că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii.

În acest aspect Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CtEDO expusă în cauzele Kantyrev împotriva Rusiei, Kadikis împotriva Letoniei şi Melnik împotriva Ucrainei, unde Curtea a reiterat, că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine, pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenţie. În general, este vorba despre cazurile în care spațiul personal acordat unui reclamant este mai mic de 3 m².

Respectiv, Colegiul penal la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Lisnic Iulian, pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.6 Soroca, în perioadele vizate, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

În acest sens, Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada detenției și executării pedepsei în Penitenciarul nr.6 Soroca, condamnatul Lisnic Iulian nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiţii a executării detenției.

Astfel, având în vedere încălcările constatate în raport cu prevederile art.473[4] alin.(4) CPP, instanța întemeiat i-a redus pedeapsa condamnatului Lisnic Iulian, aplicând corect formula de calcul stipulată de legislator în textul art.473[4] alin.(4) CPP. În acest sens judecătorul de instrucție și-a motivat eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat, ca fiind eficient motivat.

Conducându-se de dispozițiile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 25.01.2024,

prin care a fost admisă plângerea înaintată de către condamnatul Lisnic Iulian împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător

Copia corespunde originalului.